

Pr. C. W. K. K.
R. W.
MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 26 VIII 1941.

WEICHSELENDER /po polsku/

Komunikat niemiecki.

Katolicy Stanów Zjednoczonych odrzucają wszelką myśl układania się z bolszewikami. Mimo przychylnego dla Rosji stanowiska Prez. Roosevelta, amerykańskie organizacje katolickie nie chcą i nie będą się układać z mordercami duchownych.

Nadzieja Anglików, że wojna rosyjsko-niemiecka przyniesie im odprężenie, nie ziściła się. Ośrodki przemysłowe W. Brytanii są w dalszym ciągu bombardowane, a w Afryce, gdzie Anglicy bronią zawzięcie każdej piędzi ziemi ze względu na leżący poza linią ich wojsk Egipt, oddziały niemieckie i włoskie walczą bez przerwy.

Najazd wojsk rosyjskich i angielskich niczem nie jest usprawiedliwiony. Szach perski wydał do wojsk rozkaz, by stawiały opór najeźdźcom. Pierwsze starcia miały miejsce na granicy irańsko-rosyjskiej, gdzie Rosjanie posuwają się dwiema drogami. Wojna sowiecko-niemiecka stanowi zachętę dla propagandy komunistycznej na całym świecie. Mimo poważnej klęski wojsk rosyjskich i zajęcia prawobrzeżnej Ukrainy, komuniści twierdzą, że Związek Radziecki ma na Uralu przemysł wojenny tak silnie rozwinięty, że potrafi zaspokoić potrzeby armii sowieckiej. W sprzeczności jednak pozostaje z tym oświadczenie Stalina, wypowiedziane jeszcze przed bitwą smoleńską, że czerwona armia potrzebuje jaknajwiększych dostaw samolotów i materiałów wojennego.

Gen. Waygand dokonał inspekcji wojsk w afrykańskich koloniach francuskich.

WEICHSELENDER /po rosyjsku/

Komunikat wojenny.- Partyzanci będą rozstrzeliwani.- Odezwa do floty czarnomorskiej: Wymarudźcie dowódców i opanujcie okręty, jak wasi ojcowie.- Odezwa do floty bałtyckiej /identyczna z poprzednią.- Pułk. Makarow, jeńiec wojenny: Niemcy dobrze traktują jeńców.

Odezwa do kobiet: Waszych mężów, synów i braci pędzą na pewną śmierć. Żydzi opowiadali wam, że o dzieci troszczyć się nie warto, to też tysiące dzieci rosyjskich włączyło się bez opieki; wreszcie, jako nieuleczalnie chore, wywieziono je nad Morze Czarne i wytopiono jak koty. A równocześnie dzieci żydowskie otoczone były staranną opieką.

WEICHSELENDER /po ukraińsku/

Komunikat wojenny.- Niebawem cała Ukraina, choć ogołociona i obrabowana przez bolszewików, odzyska wolność.- Nie niszczyć zboża.- Przestroga dla partyzantów.

Ukraińcy Radzieckiej Ukrainy! Moskwa straciła naddnieprzański okręg przemysłowy. Kombinat dniewprowy, a zwłaszcza grupa Zaporozża, to wielki szereg fabryk broni. W Krzywym Rogu samego żelaza wydobywano 4 miliony tonn. Dniepropietrowsk i Zaporozże to 2 najpotężniejsze ośrodki przemysłu wojennego. Wpadły one w ręce niemieckie w stanie całkowitej używalności. Utrata ich dla armii czerwonej oznacza nieuchronnie zbliżający się upadek sił zbrojnych ZSRR.

Kołchoźnicy! Bolszewicy zabrali wam wasz własny kawałek ziemi, nie zostawiali wam żywności na przeżycie. Ale już nie długo. Już idziemy do was, niosąc wyzwolenie. Nic wam nie zabierzemy, damy wam dobrobyt, a gospodarstwa wasze będą podwojone. Każdy będzie mógł sprzedać nadwyżkę produktów, każdy dostanie własny dom i własny inwentarz. Pilnujcie waszych domów, obejście i kołchozów. Idziemy.

ZEESEN /po rosyjsku/

Komunikat niemiecki.- Wezwanie do poddawania się.- Przestroga dla partyzantów.- Kto zniszczy żywność, nie będzie jeść; przykład Nikołajew.

Poczynając od 24 VIII rozgłoszcie Zeesen i "Wisła" Warszawa nadają audycje w językach gruzińskim, ormiańskim i tiurkmeńskim.

ZEESEN /po niemiecku/

Sowiecki pancernik o wyporności 35 tysięcy ton, który wpadł w ręce niemieckie w stoczniach Nikołajewa, był jednym z 3 nowych statków, budowanych przez Sowiety przy pomocy amerykańskiej.

Były prezydent Litwy wygłasza w Stanach Zjednoczonych odczyty o okrucieństwach bolszewików. Jest to bardzo nie na rękę dla Roosevelta.

LAHTI /po rosyjsku/

W Rydze wykryto 2 ogromne groby, zawierające zwłoki 98 ofiar terroru bolszewików.- Narwa leży w gruzach, zniszczona i spalona przez armię czerwoną. Bolszewicy wymordowali tam ponad 1000 osób z pośród ludności cywilnej. Ludności tej przysłała z niezwłoczną pomocą armia niemiecka.- Donoszą z Berlina, że w czasie ostatnich walk nad Dnieprem Budienny rzucał do ataku na czołgi oddziały ludności cywilnej zupełnie nie zaprawionej do takiej walki. Widać dowództwu czerwonemu brak już wojsk regularnych lub też Budienny zupełnie stracił głowę.- Donoszą z Vichy, że rząd francuski rozwiązał partię komunistyczną. Utworzono sąd wojenny, który ma sędzić komunistów. Od wyroków tego sądu nie ma odwołania.

BELGRAD /po rosyjsku/

Jeńcy sowieccy w liczbie 1250 tysięcy budzą się z hipnozy stalinowskiej, obserwując życie w Europie, gdzie chłopci pracują spokojnie, bez stachanowszczyzny i korzystają ze swych zarobków. Na terenach okupowanych przez Niemców chłopci i robotnicy pracują już spokojnie i z radością. Wojska niemieckie wszędzie witane są radośnie, ludność dziękuje Bogu za uwolnienie od bolszewików i rozpoczynają powoli normalny tryb życia.

Czas wyzwolenia od bolszewików i kahału żydowskiego zbliża się. Niesiemy wam następujące zasady: 1/ wolność wyznań, 2/ przywrócenie własności prywatnej, 3/ przywrócenie wolnego handlu i prywatnej inicjatywy, 4/ bezstronny i sprawiedliwy sąd i ustawodawstwo, 5/ zapewnienie wszystkim warstwom społecznym oświaty narodowej. Sytuacja władzy czerwonej jest krytyczna. Obowiązkiem waszym jest ją obalić. Lepiej by tego dokonał naród rosyjski niż armia niemiecka; odpowiada to bardziej godności narodu rosyjskiego. Wszyscy do walki z bandytami stalinowskimi.

Ludność Sowieców była ofiarą obłąkanej aktywności przemysłowej bolszewików. Stosunek inwestycji do dochodu narodowego waha się w krajach kapitalistycznych od 4 - 12%, podczas gdy w Sowieciech wynosił 40%. Takie są wyniki industrializacji.

Niemcy nie uznają gospodarki kolektywnej narzuconej chłopom przez Sowiety. Niemcy nie przeszkadzaliby chłopom w odzyskaniu ziemi, lecz obawiają się, że przejście do nowych form własności podważyłoby rolnictwo i wywołało anarchię. Bolszewicy pozbawili chłopów koni wprowadzając traktory, na których chłopci się nie znali, nie trzeba ich jednak niszczyć. Zachowujcie zbiory, przeprowadzajcie siewy zimowe. Okażcie się godni oswobodzenia. Niemcy uznają własność prywatną i chcą, by chłop rosyjski był pełnym właścicielem ziemi, na której pracuje. Niema mowy o powrocie przedrewolucyjnych obszarników. Teraz ziemi nie można dzielić, w tym celu będą ustanowione specjalne instytucje, nie róbcie tego sami. Niemcy nie będą tolerować bezładu na wsi.

RZYM /po rosyjsku/

Komunikaty wojenne.- Fortyfikacje dookoła Leningradu zostały przełamane.- Bolszewicy od początku wojny nie mieli ani jednego sukcesu, zaś stracili 5 milionów żołnierzy.- Dziennikarz amerykański Vicens twierdzi, że bolszewicy ponieśli już całkowitą klęskę.

Opinia amerykańska w 98% jest po stronie Finlandii w jej walce przeciw Sowietaom. - Japoński dziennik Nichi-Nichi stwierdza, że Ameryka i W. Brytania wywierają silny nacisk na Sowiety, by przystąpiły do frontu, którego celem jest okrazenie Japonii. Sytuacja na Dalekim Wschodzie wchodzi w fazę krytyczną.

Bolszewicy i prasa plutokratyczna głoszą, że ludność rosyjska masowo uczyniła partyzantkę. To nie prawda, bo bolszewicy wytyępiłi całkowicie patriotyzm. Oni, jaki jeszcze istnieje na froncie wschodnim, tłumaczy się tym, że żołnierz rosyjski rozstrzeliwany jest na niesubordynację i walczy z musu. Nie wpływa to jednak na wynik wojny. Rosja będzie rozbita, gdyż Niemcy przeszli już 1000 km i unicestwili 3 miliony żołnierzy sowieckich. Prasa angielska pisze, że obecnie Rosji nie grozi, a równocześnie wzywa do szybkiej dla niej pomocy, popada więc w sprzeczność. Jedyną prawdą, jaką podaje prasa angielska, jest to, że od wyniku kampanii na wschodzie zależy wynik wojny. "Gen. Zima" nie zada śmiertelnego ciosu państwowi osi, bo są one na zimę przygotowane.

"STARA GWARDIA" /po rosyjsku/

W Leningradzie szaleje terror NKWD. Co noc rozstrzeliwuje się tysiące ludzi. Mieszkańcy Leningradu, czy widzą co się dzieje. Nie ma komu bronić rewolucji, gdyż najlepsi jej wodzowie, Jegorow, Tuchaczewski, Putna, itp. zostali rozstrzelani. Poostali tylko Stalin, Mołotow, Woroszyłow i t. p. postaci. Czas przestać walczyć za sprawę beznadziejną, zaś zemstę trzeba skierować przeciw Stalinowi i jego siepaczom.

"ZA ROSJĘ" /po rosyjsku/

Ustrój komunistyczny jest skrajnie nieuczciwy. Komuniści wytyępiłi najpierw właścicieli, potem inteligencję, a wreszcie kulaków w imię walki klasowej. Dziś widzimy, na czym polega kłamstwo. Miliony ludzi zapłacili za eksperymenty komunistyczne. W nowym ustroju nie będzie obszarników, ani sowieckich eksperymentatorów. W przyszłej robotniczej Rosji nie będzie walki klas. Chłop i robotnik, inteligent i kupiec żyć będą w zgodzie. Praca każdego będzie szanowana. Obalenie komunizmu przyniesie koniec wojny.

Armia czerwona walczy za międzynarodowe Żydostwo. Świadczy o tym Wiec Żydostwa w Moskwie, który obradował w zargonie. Ogłosił on hasło "Bij faszystów, zbaw Żydów". Rosja ma być dla Rosjan, a nie dla Żydów. Żydostwo międzynarodowe będzie z Rosji usunięte.

Radio stalinowskie wydaje radosne krzyki o przyjaźni z amerykańskimi kapitalistami. Chłopa rosyjskiego zaprzędano amerykańskim burżujom, angielskim lordom i polskim panom.

MOSKWA /po polsku/

Komunikat SBT. - Siły Związku Radzieckiego są ogromne, przestrzeń niezmierną. Wiedząc o zbliżającej się wojnie Stalin daleko naprzód wysunął czujki. Przywitaliśmy godnie burzę, która uderzyła o nasze brzegi. Spokojnie patrzymy w przyszłość.

Według otrzymanych wiadomości, w wojsku niemieckim rosną dezercje i upada dyscyplina. Powołano do walki z dezercją ogólnopaństwową policję niemiecką, podległą bezpośrednio Himmlerowi. Za dezercję stosuje się karę śmierci. - Byli korespondent NYT w Moskwie, Duranty, wygłosił w Bostonie przemówienie, w którym stwierdził, iż Hitler już przegrał wojnę w Rosji. Zajęcie znacznych obszarów nie znaczy wobec tego, że armia sowiecka nie została pobita. - Donoszą z Lizbony, że w Hiszpanii wybuchły poważne rozruchy. 80 tysięcy powstańców dobrze zaopatrzonych w broń, walczy w różnych miejscowościach przeciw gen. Franco.

Donoszą z Ameryki, że tamtejsza prasa polska wita z zadowoleniem zawarcie paktu sowiecko-polskiego i popiera działalność gen. Sikorskiego.

Pracownicy brygad kolejowych ładują towary ponad plan. Brygada Tow. Bałkina na stacji Użow wykonała w ciągu 3 godzin dwie i pół normy. Inna brygada dokonała załadunku drzewa w 125% ponad

normę. Pracownicy żeglugi śródlądowej wykazują osiągnięcia ponad plan.

Położenie dzieci polskich w t. zw. Gen. Gub. jest straszne. Szkoły średnie są zamknięte. Dzieci giną masowo na gruźlicę. W części Polski, okupowanej przez Rzeszę, zamknięte są wszystkie szkoły polskie włącznie z powszechnymi. Srodkiem wychowawczym jest tam różga. W Zakopanem czynne są szkoły w gmachach państwowych, lecz tylko dla dzieci niemieckich. Niemcy uważają, że dzieci polskie jako przeznaczone do pracy fizycznej, nie potrzebują oświaty. W Bydgoszczy uczniowie szkół średnich odmówili śpiewania pieśni na cześć Hitlera, za co rozstrzelano 150 chłopców. Tysiące nauczycieli polskich znajduje się w więzieniach.

Daily Herald podaje, że Polacy napadają na policjantów, przebierają się w ich mundury i podpalają zbiorniki benzyny.

Fragmenty z "Nocy Listopadowej" Wyspiańskiego.

MOSKWA /po rosyjsku/

Komunikat SBI:- Demoralizacja armji niemieckiej.- Zbiory w okręgu Tobolskim dorównują rekordowym zbiorom z 1938.- Odezwa członków Akademii Nauk ZSRR: Hordy faszystowskie grożą zniszczeniem Leningradu. Cały naród sowiecki zjednoczył się dla obrony miasta. Wierzymy, że uczeni całego świata czynnie poprą obrońców Leningradu.

Prawda: "Barbarzyńcy 20 wieku": Niemcy chcą zamienić Rosję w swą kolonię. Grabią ludność zajętych terenów w sposób bezprzykładowy. W kolchozach i sowchozach Niemcy wyznaczyli nowych kierowników, w tym wielu byłych kulaków. Otrzymali oni instrukcje, że kolchoźnicy mają pracować tylko dla Niemców i tylko ci, co się zgodzą, otrzymają żywność. Par.6. instrukcji wprowadza ścisłą odpowiedzialność kierowników za wszelkie sabotaże, za które kary mają być niezwykle surowe. Za wszelkie podpalenie mają być spalone całe wsie, w których wypadek taki zajdzie, zaś połowa ludności rozstrzelana. Równocześnie Niemcy wywożą bydło, drób, narzędzia i t. d. Z oddziałami niemieckimi wracają byli obszarnicy. Tak np. ukazało się ich wielu w rejonie kraśnickim okręgu smoleńskiego.

Donoszą z Genewy, że walka narodu polskiego przeciw najeźdźcom niemieckim, pod kierunkiem tajnych organizacyj staje się coraz lepiej zorganizowana. Wychodzi 28 pism nielegalnych, podających komunikaty sowieckie. Wychodzi szereg czasopism dla włoskich i dzieci. W ghetto warszawskim ukazuje się pismo w żargonie. Działa szereg tajnych radiostacyj, za których słuchanie grozi kara śmierci. Fakty te świadczą wyraźnie, że terror faszystowski nie zdołał złamać oporu miłującego wolność narodu polskiego.- Donoszą z New Yorku, że w Kanadzie 2 pułkowników czeskich organizuje z Czechów kanadyjskich oddziały wojska, w tym oddziały lotnicze.

Odezwa do Żydów całego świata. /Ogłoszona w żargonie, po rosyjsku i angielsku na zakończenie meetingu Żydów świata w Moskwie/.

Bracia Żydzi całego świata. Wiele państw europejskich miażdży but hitlerowski. Faszizm ciemieży całe narody. Ograbiona Polska, tragiczna Czechosłowacja, hanbiona Francja poddana są straszному uciskowi. Ten sam los spotkał Belgię, Holandię, Norwegię, Grecję, Jugosławię i i. kraje. Słowian tępi się w niemiłosiernie. Tylko w Serbii wymordowano 50 tysięcy Serbów. Setki miast i tysiące wsi zamieniono w ruiny. A tę niekończącą się listę gwałtów, grabieży i mordów wandalie faszystowscy cynicznie zwą nowym ładem. Wprowadzają go przy pomocy szubienic i ognia. Wobec Żydów krwawy hitlerizm stosuje program zupełnego wytępienia. Tylko w Polsce hitlerowcy straszliwie storturowali i wymordowali ponad 3 miliony Polaków i Żydów. Ci co zostali, muszą patrzeć na swe córki w żołnierskich domach publicznych i synów sterylizowanych.

Naród żydowski z woli losu rozsiany po świecie, ściśle związał swą kulturę z kulturą ludów całego świata. W krajach podbitych przez faszystów bracia nasi pierwsi padli ofiarą.

Krew Żydów zamęczonych w spalonych synagogach Rotterdamu, tysiące bezimiennych grobów w miastach i miasteczkach Polski, w których potwory faszysty skie żywcem zakopywały swe ofiary, wołają o pomstę! Nie o posty i modły, nie o zemstę, nie o świece rytualne, lecz o płomienie, które spopieła katów ludzkości, nie o łzy, lecz o nienawiść i opór, nie o słowa, lecz o czyny! Teraz lub nigdy!

W ciągu całej naszej bolesnej historii nie było tak straszliwego okresu jak sprowadzony przez faszyzm. Oszalali ludożercy zaatakowali kraj, który jest prawdziwą ojczyzną dla swych ludów, wśród których Żydzi po raz pierwszy traktowani są jak równi z równymi. Bohaterska armia czerwona walczy nie tylko o ludy ZSRR, lecz o godność całej ludzkości. Brunatna zaraza musi znaleźć w Sowietach swój grób. Na polach bitew wśród armii czerwonej powstają bohaterowie, jakich nie znała historia. Na liście ich z dumą czytamy nazwiska żydowskie. Z dumą słuchamy ich nazwisk wymienianych wśród partyzantów.

Bracia Żydzi całego świata. Walczą oni również za was. Jak długo faszyzm istnieje, cała ludzkość jest w niebezpieczeństwie. Woła do was krew niewinna milionów Żydów. Czyńcie wszystko, by niszczyć aparat gospodarczy faszyzmu, gdziekolwiek jesteście. Przedstawajcie się do pracującego dla nich przemysłu i paraliżujcie go. Bojkotujcie ich wyroby. Uprawiajcie propagandę głoszącą solidarność i pomoc dla Sowietów. Ani jeden Żyd nie może umrzeć bez dokonania aktu zemsty.

Odezwę podpisali: prof. Mihoels, prof. Niusenow, Samosud, Rejzen, Suesskind i Klara Jung aktorzy ZSRR, Herz Markesz, Dawid Bergelson, Marszak, Załkin, Ilia Erenburg i A. Kopler pisarze ZSRR, Jakub Prier, Emil Hillel, prof. D. Ojstrach i J. Zaks muzycy, B. Joffan architekt, I. Rabinowicz i A. Tiszler artyści, F. Firmler i Eisenstein producenci filmowi, dr Bomasz, Teodor Pliwier pisarz niemiecki, prof. Kapica akademik, Zasławski i Epstein dziennikarze.

RADIO CHRZESCIJANSKIE /po polsku/

Ojciec Święty w swej ostatniej mowie radiowej podkreślił bohaterstwo żołnierzy natchnionych wiarą w Boga na wszystkich polach walk. Jakkolwiek Ojciec Święty nie wymienił wyraźnie, o jakich żołnierzy tu chodzi, to jednak jasno dał do zrozumienia, że miał na myśli żołnierzy walczących z barbarzyństwem hitlerowskim. Ojciec Święty podniósł następnie straszny los i bohaterstwo ludności krajów okupowanych. Jest to potępienie zbrodni faszystów popełnianych w Polsce i innych krajach. My katolicy polscy powinniśmy być w pierwszych szeregach walczących. Zbrodnie popełniane w Polsce przez faszystów mrozą krew w żyłach. Niemcy konsekwentnie dążą do wytepienia Słowian. Ostatnio zaczęto wywozić z Polski do Niemiec dziewczęta w wieku od 14 - 16 lat, oraz chłopców i robi się na nich eksperymenty w szpitalach. Rezultatem ich są ciężkie choroby dzieci, które Niemcy masowo sterylizują. Bracia katolicy. Czas położyć temu kres. Czas by zatriumfował Krzyż Chrystusowy nad pogańską swastyką. Hitler twierdzi, że prowadzi wojnę z Sowietami, by ratować Chryścijaństwo. To potworne kłamstwo, gdyż jedynym śmiertelnym wrogiem Chryścijaństwa jest faszyzm.

ROZGŁOSNIE AMERYKAŃSKIE

Boston /po polsku/.

Wkroczenie wojsk angielskich i sowieckich do Iranu.- Komunikaty niemieckie w ubiegłym tygodniu donosiły o sukcesach Niemców, zaś komunikaty wczorajsze i dzisiejsze są skape.- Komunikat rosyjski podaje, że armia czerwona na odcinku Homla przeszła do kontrofensywy. W Leningradzie w poszczególnych domach ustawiono kaemy.- Wielkie straty niemieckie pod Odessą.-

Pogłoski o zamiarze przeniesienia rządu niemieckiego z Berlina na prowincję.- Na Krecie walczą jeszcze oddziały wojsk brytyjskich, które nie zdały się ewakuować.- Silna akcja partyzantów w Chorwacji.- W Jugosławii partyzanci zabili 12 tysięcy Niemców, wykołczyli 17 pociągów i wysadzili 400 wagonów z amunicją.- Akcję sabo-

tażową w Czechosłowacji kieruje kapitan Marsman, który wydaje rozkazy drogą radiową. W uruchomionych niemieckich zakładach chemicznych na Rusi Podkarpackiej, produkujących przypuszczalnie gazy trujące, miały miejsce sabotaże. Sabotaże we Francji, Niemcy grożą rozstrzeliwaniem zakładników, wybranych z pośród Żydów i robotników.

Przemówienie Churchilla / obszernie streszczenie /.

Gen. Anders przystąpił do organizowania wojska polskiego na terenie ZSRR. W obozach zaczęły działać komisje mobilizacyjne. Sowiety wykonują dokładnie postanowienia umowy polsko-sowieckiej. Polacy nie zdolni do służby wojskowej otrzymują odzież i pieniądze na drogę do wyznaczonych miejsc pobytu. Niewojskowi, jak również kobiety, mogą otrzymać pracę w fabrykach.

Gen. Januszajtis był przyjęty w Londynie przez gen. Sikorskiego i min. Kota, z którymi odbył konferencję. Kierownikiem polskiego M.S.Z. został amb. Raczyński.

1. IX w Kanadzie odbędzie się uroczyste otwarcie drugiego obozu armji polskiej, na które przybędzie gen. Duch. Z Kairu donoszą, że liczebność armji polskiej wzrasta. Gen. Kopański wziął udział w naradzie dowódców tamtejszego rejonu, należy zatem wnieść, że armja polska otrzyma nowe zadania.

C. Barb. Berno. Zdaniem ekspertów wojskowych Odessa może się trzymać dłuższy czas, jakkolwiek nie należy oczekiwać, by wytrzymała tak długo, jak Tobruk. Zdaniem obserwatorów wojennych głównym powodem, dla którego Bułgaria nie wzięła udziału w inwazji Rosji, jest skoncentrowanie 15 dywizyj bułgarskich pod kierunkiem 2 wyborowych dywizyj niemieckich, na granicy Turcji. Znaczna część niemieckiego korpusu afrykańskiego wraz z gen. Rommlem przerzucono z Libii gdzieś indziej; również większość wojsk brytyjskich przeniesiono do Syrii i Iraku. Wywierana jest silna presja na przywódcę kroackiego Maczka, by utworzył nowy rząd, celem osłabienia silnego oporu ludności. M. Agronsky, Ankara. Wojska Iranu stawiają wszędzie opór. Rosjanie posuwają się na Tabriz, który jakoby już bombardowali. Anglicy w sile 4 - 5 dywizyj posuwają się z Iraku w kierunku zagłębia naftowego i Teheranu, a także Tabrizu dla połączenia się z Rosjanami. Iran niezdolny jest do stawiania jakiegokolwiek istotnego oporu. Akcja anglo-sowiecka jest bardzo niepopularna w Turcji, jednak Turcja pozostanie neutralną. Z Moskwy donoszą, iż Iran zwrócił się do Turcji z prośbą o mediację i ma nadzieję, że konflikt będzie polubowo załatwiony. Tutejsze koła angielskie i sowieckie twierdzą, że żadna próba kompromisu nie zostanie przyjęta. Donoszą ze Stambułu, iż Papien udał się na spotkanie z Hitlerem i Ribbentropem. Przedstawiciel Niemiec oświadczył przedstawicielowi Iranu, że Niemcy udzielą Iranowi pomocy i że z końcem września będą na Kaukazie, lecz nikt absolutnie nie tego na serio. Pomoc niemiecka dla Iranu jest niewykonalna. Zapewnienia anglo-sowieckie o braku jakichkolwiek zakusów terytorialnych w stosunku do Iranu zostały w Turcji bardzo źle przyjęte. W audycji radiowej radio tureckie oświadczyło, iż akcja w Iranie nie da się pogodzić ze sprawiedliwością i prawem. F. Fowle, Ankara. Ambasador francuski interwenjował u rządu tureckiego w związku z akcją wojenną anglo-sowiecką w Iranie. Turcja żywi dla Iranu dużo sympatii, lecz zachowa ścisłą neutralność. Iran nie może stawiać żadnego oporu. Rosjanie mieli na granicy Iranu 30 dywizyj, zaś Anglicy 5.